

Inleidende spreektekst MMZS

Slimme en digitale zorg

- Het realiseren van toekomstbestendige zorg vraagt om een slimme en innovatieve aanpak.
- De afgelopen maanden is door corona noodgedwongen veel ervaring opgedaan met zorg op afstand en inzet van digitale toepassingen. Voor veel zorgprofessionals en patiënten werd digitale zorg echt noodzakelijk.
 - Beeldbellen of appcontact met je huisarts of je dokter in het ziekenhuis, thuis bijhouden van bloeddruk, zuurstofgehalte en hartritme en het delen van deze waarden met je behandelaar is zowel voor patiënten als professionals van grote waarde gebleken.
 - Driekwart van de huisartsenpraktijken is meer gebruik gaan maken van beeldbellen en e-consulten.
 - Ziekenhuizen hebben fors meer zorg op afstand geboden; zo is het aantal uren beeldbellen via het platform Beter Dichtbij maar liefst 25 x toegenomen.
 - Ook het gebruik van DigiContact in de gehandicaptenzorg, GGZ en ouderenzorg is met 60% gestegen.
- Er komen gaandeweg ook meer resultaten van effecten beschikbaar.
 - Zo is onlangs aangetoond dat het inzetten van zorg op afstand voor patiënten met hartfalen en COPD leidt tot een aanzienlijke vermindering van het zorggebruik en de zorgkosten.

- En zeker net zo belangrijk: deze patiënten zijn een stuk meer tevreden over de geleverde zorg.
- Hoe naar de coronacrisis ook was - en is, het afgelopen half jaar heeft dus ook laten zien hoe waardevol slimme zorg en e-health kunnen zijn.
 - Hoe deze toepassingen het huidige zorgaanbod aanvullen (blended) en soms zelfs vervangen als arts en patiënt dat wenselijk en mogelijk achten,
 - Hoe snel en voortvarend we slimme zorg en e-health voor elkaar kunnen krijgen als we de schouders er gezamenlijk onder zetten.

Toekomstbestendige zorg

- En dat is nodig, ook zonder coronacrisis. Krimpende beroepsbevolking, vergrijzende bevolking en stijgende zorgkosten vragen om structurele slimme oplossingen.
- Onder mijn ambtsvoorgangers zijn dan ook al tal van acties uitgezet om de opschaling van innovatieve zorg aan te jagen, de voortgangsrapportage die u onlangs heeft ontvangen staat er vol mee.
- Met de coronacrisis hebben we daar nog een extra slinger aangegeven: met de Stimuleringsregeling E-health Thuis COVID-19, extra inzet van implementatie en opschalingscoaches, een regeling voor het inzetten van digicoaches om digitale vaardigheden van zorgpersoneel te

vergroten en specifiek op COVID gerichte communicatie vanuit Zorg van Nu.

- Ik hoop echt dat we de dynamiek die we in de afgelopen maanden hebben gezien kunnen vasthouden.
- En dat zorgorganisaties overal in het land het ontstane momentum gebruiken om door te pakken met het toekomstbestendig én epidemiebestendig maken van onze zorg door slimme inzet van technologie waar dat wenselijk en mogelijk is.
- We hebben daarbij als overheid natuurlijk ook onze rol te spelen.
- We werken aan de randvoorwaarden op het gebied van bekostiging, gegevensuitwisseling, digitale vaardigheden, en ondersteunen zorginstellingen en innovatoren bij implementatie en opschaling. Ik zal daar vol op blijven inzetten.

Gegevensuitwisseling

- Voor patiënten en zorgverleners is het van groot belang dat zij tijdig over de juiste informatie beschikken, zodat de juiste zorg op de juiste plaats geleverd kan worden.
- Maar de gegevensuitwisseling tussen instellingen moet en kan beter worden gestandaardiseerd, zodat voor de behandeling benodigde informatie niet meer via fax, papier of DVD moet worden gedeeld.
- En dat systemen zo ingericht zijn dat informatie makkelijk in te voeren, uit te wisselen en op te vragen is.
- Want zo voorkomen we vermijdbare fouten, bijvoorbeeld in het voorschrijven of toedienen van medicatie.
- En voorkomen we het overtypen en daarmee ook administratieve lasten voor de zorgverlener.

Regie

- Mijn voorganger heeft in december 2018 - gezien de roep vanuit het zorgveld en de moties van uw Kamer - aangegeven de regie te nemen op het versnellen van de totstandkoming van gegevensuitwisseling tussen zorgverleners.
- Ik ben de afgelopen jaren met diverse stimuleringsregelingen gekomen om de informatie-uitwisseling richting patiënt te bevorderen.

- Nu ben ik bijna zover om elektronische gegevensuitwisseling middels wetgeving verplicht te stellen en aan te geven op welke manier dit moet:
 - Het wetsvoorstel elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) is inmiddels geconsulteerd en verwacht ik in het eerste kwartaal van 2021 aan uw Kamer aan te bieden. Het doel van deze wet is het bereiken van volledige interoperabiliteit tussen zorgverleners.
 - Ik ben met draagvlak en energie in het zorgveld aan de slag met het mogelijk maken van de volgende gegevensuitwisselingen (per AMvB):
 - Basisgegevensset Zorg (BgZ)
 - Beelduitwisseling
 - Digitaal receptenverkeer
 - eOverdracht
 - Ik ben – mede gezien de aanmoediging van uw Kamer [motie Van den Berg/Raemakers] - een traject gestart om bepaalde medische gegevens met toestemming van de patiënt digitaal beschikbaar te maken voor zorgverleners in geval van spoed.

Veiligheid en toegankelijkheid

- Elektronische uitwisseling van gegevens moet uiteraard op een veilige manier, waarbij de vaak zeer persoonlijke, medische informatie niet op straat kan belanden.
- Daarbij gaat het dus om het vergroten van de weerbaarheid tegen dreigingen van buitenaf en het beschermen van gevoelige gegevens voor lekken van binnen naar buiten.
- Maar ook om het betrouwbaar regelen van toegang tot gegevens voor zorgverleners en burgers.
- Hier heb ik afgelopen periode versterkt op ingezet.
- Tegelijkertijd moeten niet alleen zorgverleners informatie uitwisselen. Ook de patiënt heeft recht op zijn of haar eigen informatie.
- Het is van belang dat de patiënt bij zijn eigen gezondheidsinformatie kan zodat hij/zij samen met de zorgverlener kan beslissen over de behandeling.
- Ontsluiting naar de patiënt loopt via de persoonlijke gezondheidsomgeving. Een aantal van de persoonlijke gezondheidsomgevingen (pgo's) voldoet inmiddels aan de Medmij-standaarden voor veilige ontsluiting.

Administratieve lasten en regeldruk

- Vandaag wisselen wij ook van gedachten over het vraagstuk van administratieve lasten en regeldruk in de zorg. Een belangrijk thema, want zorgverleners zijn nog teveel tijd kwijt aan administratieve handelingen. Dat gaat ten koste van tijd voor de patiënt/cliënt en van hun werkplezier.
- Daarom werkt het kabinet met alle betrokken partijen sinds 2018 aan het programma [Ont]Regel de Zorg met als doel om de ervaren regeldruk bij zorgverleners te verlagen.
 - In de afgelopen periode zijn er maatregelen genomen zoals het inkorten van de controletermijnen die zorgverzekeraars hanteren, het vereenvoudigen van de normen voor praktijkaccreditatie van huisartsen en het tot stand brengen van een nieuwe regelarme richtlijn fysiotherapeutische dossiervoering.
 - Allemaal concrete zaken die door zorgverleners zelf op de agenda zijn gezet, en die in de praktijk direct voelbare tijdwinst opleveren.
- Gaandeweg werd steeds duidelijker dat het wegnemen van knelpunten op landelijk of stelselniveau niet voldoende is om het doel van merkbaar minder regeldruk te realiseren.
- Voor een belangrijk deel ligt het in de invloedssfeer van zorginstellingen zelf om met regeldruk aan de slag te gaan.
 - Daarom hebben we lokale schrapsessies gericht op lokale ervaringen georganiseerd, de [Ont]Regelbus en speciaal adviseurs ingezet, goede voorbeelden

uitgelicht en is ondersteund bij het oplossen van lokale problemen.

- Het uitbreken van de Coronacrisis betekende tijdelijk een streep door die lokale aanpak.
 - Vanuit VWS maakten wij pas op de plaats om zorginstellingen en zorgverleners die hun handen vol hadden aan crisisbestrijding niet voor de voeten te lopen. Waar dat kan pakken we deze lokale aanpak nu weer op.
- Uit de laatste meting onder zorgverleners die voor de zomer aan uw Kamer is gestuurd blijkt dat het programma in de meeste sectoren tot een lichte daling van de ervaren regeldruk heeft geleid. Dat is goed nieuws, maar we zijn er nog lang niet.
- Regeldruk in de zorg is een taai vraagstuk, waar een lange adem voor nodig is. De komende tijd blijven wij ons volop voor dit onderwerp inzetten, voortbouwend op de voorzichtig positieve resultaten die er zijn en waar nodig ook door de aanpak verder te intensiveren.